

“No es pot treballar vuit hores al camp i dormir davall d’un pont”

Joan Brusca és un llaurador de Benicarló (el Maestrat), el poble de la carxofa, on va nàixer fa 44 anys. Ara, haurà de fer compatible el treball a l’horta amb una nova faena, ja que acaba de ser elegit secretari general de la Unió de Llauradors i Ramaders, una de les dues grans organitzacions d’agricultors valencians. Brusca vol dialogar més amb l’administració i donar una empenta a la Unió, entitat que ell ja va convertir en hegemònica a la seua comarca.

Vostè ha estat elegit secretari general d’una gran organització d’agricultors valencians. Al pas que anem, pot quedar-se d’ací un temps sense llauradors a qui representar?

—Aquest és un dels perills que nosaltres sempre hem denunciat quan hem reclamat un model d’agricultura valenciana. La baixada de la rendibilitat de les nostres produccions fa que cada dia més llauradors i ramaders abandonen el sector. No ens podem permetre cap luxe més de perdre actius, com ocorre ara.

—Cada vegada hi ha més agricultors a temps parcial. La Unió, a diferència de l’Associació Valenciana d’Agricultors (AVA), l’altra gran organització del sector, ha apostat per l’agricultor professional, que té la terra com a ofici principal.

—Nosaltres, sense excloure ningú, entenem que ha d’existir un mínim de llauradors que visqueu completament del seu treball en la terra. Al País Valencià, encara més que en altres llocs, hi ha cada vegada menys llauradors professionals. Molta gent treballa a temps parcial. De notes maneres, no som tan estrictes. Nosaltres entenem com a professional tot aquell que obtinga com a mínim el 50% dels seus ingressos del camp.

—Al contrari d’altres llocs on l’agricultura s’ha modernitzat molt, al País Valencià la mentalitat predominant continua sent la tradicional, especulativa i individualista. Aquest funcionament sem-bla suïcida a hores d’ara.

—No crec que aquesta mentalitat siga privativa del País Valencià, encara

que es dona més que en altres comunitats. El llaurador valencià és molt conservador. En aquest fet, té també molt a veure l’estructura de la propietat de la terra, molt parcel·lada, i aquest no és un problema només de l’administració. Per superar el minifundisme s’ha d’elaborar una llei i s’ha de presupostar amb suficients diners per tirar endavant la reforma. Ara bé, els llauradors han d’assumir que s’ha de deixar de banda el minifundisme. Si no s’aconsegueix que es mentalitzen, no serveixen totes les lleis i els decrets que pugua aprovar la conselleria.

—No obstant això, el llaurador no pot adquirir camps amb el rendiment de la terra. Compren només empresaris que arriben d’altres sectors, i l’administració no fa res. El pla contra el minifundisme de la conselleria no té pressupost.

—Hi ha terra, però és inassequible per als mateixos llauradors. Molta gent aliena al sector està fent transformacions espectaculars, dirigides en un 99,9% a cítrics. Nosaltres sempre hem demanat un banc de terres, però és un tema molt complicat.

—En un mercat caracteritzat per uns marges comercials cada vegada més estrets, els únics que prenen mesures de modernització són els qui tenen grans plantacions.

—Són els que tenen possibilitats econòmiques per accedir a aquesta modernització. Per aplicar polítiques de modernització és imprescindible que s’incorporen joves. El 35% dels llauradors superen ja els 55 anys, hi ha menys d’un 11% de llauradors menors de 24 anys. Si no s’assegura el re-

lleu, difícilment es podran posar en marxa mesures de modernització.

—Una de les alternatives per modernitzar el camp són les cooperatives de producció, tan poc esteses. Que n'opinen vostès, d'aquesta possibilitat?

—Es una possibilitat que no hem deixat de banda mai. És una solució més, però el que no es pot fer és agafar un model estricte. Té futur, però no es pot agafar com un model pel qual tot el món haja de passar.

—S'està plantant moltíssim taronger, especialment en àrees tradicionalment

agents implicats en el món dels cítrics.

—Ha parlat de la falta de mà d'obra. Els treballadors immigrants són cada vegada més necessaris. Ara, amb els problemes de regularització que hi ha, moltes collites es poden quedar a l'arbre. L'administració pren les mesures adequades per assegurar la força de treball?

—No. És una contradicció. Hi ha una demanda molt gran de mà d'obra per part dels empresaris agrícoles i alhora milers i milers d'immigrants que no poden treballar perquè la seua situació no està regularitzada. S'ha elabo-

moltes vegades a contractar gent en una situació il·legal i la llei preveu sancions molt greus, sobretot per a l'empresari. Se'ns està tractant com a delinqüents. La Unió ha encetat un projecte, que no és el primer que fa. Hem creat una borsa de treball amb la Creu Roja per facilitar treballadors regularitzats a tots aquells empresaris que ens els demanen. Nosaltres exigim l'acompliment de la llei quant a salaris i condicions, però també exigim que se'ls habilite una vivenda digna. El que no pot ser és que un home treballa vuit hores i després se'n vaja a dormir davall d'un pont o d'un taronger. Així es creen més borses de marginació. Nosaltres entenem que els alcaldes s'hi han d'implicar. S'han de buscar solucions.

—L'organització que vostè ara encapçala, la Unió de Llauradors, és una entitat peculiar. Van tenir molts problemes amb el PSPV i amb Zaplana han tingut dificultats encara més grosses. Es paga cara la independència?

—La independència és cara perquè no és només ideològica sinó també econòmica. Això és un cost que vam assumir ja en el seu moment que havíem de pagar. Amb el PSOE vam tenir molts problemes, i més al nivell de l'estat. Ara, no es pot parlar de problemes del mateix estil. El que hi ha és una manca de reconeixement a nivell institucional del paper que duu a terme la nostra organització. La nostra voluntat, i així ho vaig manifestar el primer dia, és apostar pel diàleg amb les institucions i sobretot amb la conselleria i la mateixa presidència del govern valencià. El diàleg ha de ser permanent entre totes les administracions agràries i l'administració. Hi haurà temes en què serà més fàcil arribar a acords i n'hi haurà d'altres en què serà impossible. Hem hagut d'eixir al carrer més del que ens haguera agradat, però la culpa moltes vegades ha estat de la falta de diàleg permanent amb les institucions. Nosaltres ja portem uns anys reclamant la creació d'una mesa de concertació agrària per tractar els problemes dia a dia.

"El 35% dels llauradors superen ja els 55 anys, n'hi ha menys d'un 11% de menors de 24 anys. Si no s'assegura el relleu, difícilment es podran posar en marxa mesures de modernització."

de secà. S'està creant molta oferta sense control. L'administració valenciana té algun model cítricol?

—Actualment no. Ara, s'estan plantant 10.000 noves hectàrees de taronger cada l'any a tot l'estat espanyol. I, a més, és sobretot cítric de calibre gros, quan els hàbits de consum es dirigeixen cada vegada més cap a un tipus de cítric de menor calibre, més fàcil de pelar, com les clementines. Les taronges tenen cada vegada més problemes. Hi ha una falta de planificació del sector i també de les administracions. No hi ha un cens de les varietats que es cultiven. Qui té molt a dir també és Inter-

rat la Llei d'Estrangeria, que se suposa que era per a resoldre un problema, però el que ha fet és agreujar-lo molt més. La falta de mà d'obra en aquests moments és molt important. Als llauradors ens és igual que el que vinga a treballar es diga Jaume o Mohamed. Nosaltres sempre hem fet unes propostes perquè provisionalment es done als immigrants algun tipus de permís de residència mentre se li tramita tota la resta de papers, i que així puguem començar a treballar i, per tant, puguem cotitzar a la Seguretat Social tant el treballador com l'empresari. Això no ho regula la Llei d'Estrangeria. Finalment, ens veiem obligats

Miquel Calvet